

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krole, za pol in četiri leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnstvo se nabajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 16, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptuj v nedeljo dne 20. januarja 1907.

VIII. letnik.

Razširjajte „Stajerca“! Nabirajte nove naročnike! Zahtevajte „Stajerca“ po gostilnah, kavarah in brivnicah. Delajte neumorno za edino glasilo naprednih kmetov, obrtnikov in delavcev!

Organizacija!

Posameznik je kakor kapljica v morju, prašek v jutranjem vetru — ničesar ne doseže, ničesar ne opravi, zatiranje in izkoriščanje je izročeno... Zato je umevno, da se združujejo vsi stanovi v svrhu gospodarskega in političnega dela, da se trudi vsak stan z vsemi močmi, pridobiti čimveč vpliva na kovačnico, v kateri se kujejo zakoni. Velekapitalisti so združeni v mogočnih kartelih in kadar se jim zljubi, zvišajo cene petroleja, sladkorja, cene vseh živilskih potrebščin. Uradniki se združujejo in šele v zadnjem času so dosegli izdatno izboljšanje svojega položaja. Delavci imajo svoje mogočne strokovne organizacije, s katerimi se uspešno borijo proti izsesalcu kapitalizmu. Celotno duhovno ne zaostajajo in v svojem združenju bodo dosegli izboljšanje plač za 10 milijonov kron... Pojem in beseda „zdrruževanje“, „organizacija“ hiti liki električni iskrici od vzhoda do zahoda, od severa do juga... In kdor ne razume časa, ta ne doseže nikdar svoj cilj; kdor ne razume časa, ta umre na poti in temu ne more nikdo pomagati! Zato je pač skrajni čas, da se oživimo tudi mi naprednjaki in pričnemo izzidavati našo že početo organizacijo!

Strah.

Francosko epikal Guy de Maupassant.
(Nadaljevanje in konec.)

„Pripetilo se mi je lansko leto v nekem gozdu severno-zahodne Francoske. Ta dan je postala noč dve uri preje, kakor prejšnje dni; tako temno je bilo nebo.“

Neki kmet me je vodil po ozki poti med temnimi smrekami, v katerih je divjal zbesnel vihar. Semtertja sem videl skozi vršičke, kako se zbirajo oblaki in kako potem zopet odhitijo, kakor da bi videli nekaj groznega. Opetovano se je pripognil celi gozd pred novim napadom viharja z bolestinim krikom na eno stran; postalo mi je mrzlo vkljub težki moji obleki in hitri hoji.

Imel bi večerjati in prenočiti pri nekem borstnarju, katerega domovje ni bilo več daleč. Prišel sem v ta kraj na lov.

Moj voditelj je pogledal semtertja navzgor in zašepetal: slabo vreme. Potem mi je pripovedoval o ljudeh, pri katerih sva nameravala prenočiti. Oče družine je bil ustrelil pred dvema letoma nekega divjega lovca in je postal od tega časa otožen, kakor da ne bi mogel pozabiti groznih dogodkov. Oženjena njegova sinova sta stanovala pri njemu.

Tema je bila neprozorna; nisem spoznal nobenega predmeta pred mano ali okoli mene; večje nevidnega lrevesja je napolnilo temo s bojazljivim šepetanjem. Napolnjen sem zagledal luč in moj voditelj je potrkal na tla. Rezki krik dveh ženskih glasov je odgovoril. Poem je vprašal krčevito stisnjenj moski glas: Kdo je? Moj voditelj je povedal svoje ime. Vstopila sva in zagledal sem prizor, katerega nikdar ne pozabim.

Stari mož z belimi lasmi in blaznimi pogledi, naito puško v roki, je stal v sredi kuhinje, medtem ko sta stržila dva krepka, z ostrimi kuhinjski oroženjena mladeniča vrata. V temnem kotu sobe sta ležali dve ženski na kolenih in stiskali obraze v zid.

Povedal sem svojo prošnjo; starček je naslonil

27. prosinca t. l. se vrši v Ptuj velepomembni shod zaupnikov „Stajerceve“ napredne stranke. Izdelati bočemo načrt, po katerem naj se dela, bojni organizacijski načrt naše stranke. Dve misli nas vodijo: brez sporazumljenja z nemškimi sosedi, brez popolnega ponehanja narodnostne gonje ni rešitve; — ali rešitve tudi ni brez najodločnejšega boja proti no-itelju te nesrečne narodne gonje, proti prvaškemu klerikalizmu... Kdor prizna neomejeno potrebo teh dveh idej, kdor hoče gospodarsko delati na stališču teh dveh idej, kdor je naprednjak v pravem zmislu besede, ta stoji v našem taboru. Izdelali bomo torej svoj bojni načrt. Nismo ljudje, ki popišemo „stranko“ na papirju in iščejo potem pristašev za to papirnatno stranko. Sedem let dela leži za nami in v sedmih letih smo si veliko pridobili ter izpoznali ljudsko dušo popolnoma. Zbrali smo veliko četo svojih pristašev in zdaj jih hočemo združiti, da zmagujemo tudi v bodoče!

Izdelali bomo svoj bojni načrt! Vse to je poklican sodelovati, — vsakdo ki živi od dela svojih žuljevih rok! In vsakdo bode sodeloval, kajti polovičarjev in slabotnejšev ne potrebujemo! Temelj naši organizaciji bodejo zaupni moške. Le-ti bodo izvrševali podrobno delo, bodo steber v poslopiju napredne stranke.

Dobro vemo in pričakujemo, da bodo skočili naši nasprotniki po koncu, kakor da bi jih pičil gad. Članek za članom bodo objavljali prvaški listi, pridigo za pridigo bodete čuli, — ali tega se ne bojite! Sedem let boja z najgršim in najhujšim sovragom leži za nami in poskušali so nasprotniki že vse, tako da jim ne

svojo puško na steno in je zapovedal, naj se mi napravi sobo. Ali ženski sta ostali na svojem mestu; zato je nakrat precej neprijazno dejal: „Ustrelil sem namreč pred dvema letoma v tej noči nekega človeka. Preteklo leto je prišel in me je hotel vzeti. Današnjo noč ga zopet pričakujem, in“ — povedal je to z glasom, ki me je spravil v smeh — „zato smo malo razburjeni.“

Pomiril sem moža, kakor mi je bilo to mogoče; na tihem pa sem se veselil, ker sem prišel ravno danes tja, da vidim enkrat tudi babjeverke ljudi. Pripovedoval sem povesti in posrečilo se mi je tudi, pomiriti vsaj malo navzoče.

Poleg peči je ležal kosmati, skoraj slepi stari pes; bil je pes, kakor so podobni ljudem, ki smo jih enkrat poznali: spal je in tiščal nos med noge.

Zunaj pa je divjal še vedno besni vihar okoli male hiše; skozi malo okence sem videl, kako se je klanjala grmovje pred viharjem.

Vkljub mojemu prizadevanju sem čutil, kako so se udali ljudje globoki bojazni. Kadar sem nehal pripovedovati, sem videl, kako so se zunaj z groznimi kretnjami poslušali. Končno se mi je zdelo preumarno, gledati ta strah in hotel sem poizkati svoje ležišče. Ali starček je skočil nakrat po konci, vzela svojo puško in je krčevito zavpil: „To je, tukaj je! Čujem ga!“ Ženski sta pali v kotu na kolena in skrivali svoj obraz v roke, sinova pa sta prišla za sekiri. Nakrat se zbudil speči pes, dvignila glavo, pogleda s svojimi skoraj ugasnelimi očmi v ogenj in prične liti z onim glasom, ki pretrese najtrdnjše potovalca po deželi. Vse oči so se obrnile na njega; vstal je, kakor da bi zagledal prikazen, in tulil na nekaj neznanega, nevidnega, brez dvoma groznega. Stari je postal bled kot smrt in zavpil: „Čuti ga, čuti ga! Bil je poleg, ko sem ga umoril!“ In ženski sta pričeli prestrašeno tuliti s psom.

Nehote mi je slo nekaj mrzlega po hrbtu. Ta zival je bila grozna ob tej uri, na tem mestu in sredi teh ljudi.

preostaja ničesar novega... Mlada naša organizacija pa bode cvetela, živel in napredovala in uspešno nastopala, — kajti resnica, pravičnost in ljudstvo so na naši strani. Bodočnost pa spada pogumnemu junaku!

Politični pregled.

Državni zbor. 10. t. m. je nadaljevala zbornica razpravo o numerus clausus in sprejela dotično predlogo v 2. in 3. branju. Potem se je pričel razgovor o nujnostnem predlogu posl. Gasmanna glede varstva volilne prostosti. Tudi tozadevno poročilo volilnega odseka je bilo predloženo. Zakonski načrt ne zagrozi posebno strogih kazni za prestopke proti volilni prostosti; najhujše je, da se kaznuje te prestopke tudi s tem, da se dotičniku odvzame za več let volilno pravico. Nujnost Gasmannovega predloga je bila sprejeta. Potem je zahteval posl. Tuhar rešitev prenosne zakona. Posl. Hofmann pl. Wellenbof pa je zahteval zboljšanje nesnosnih razmer pri zrelotnem izpitu (maturi) na srednjih šolah. — 12. t. m. je nadaljevala zbornica razpravo v varstvu volilne prostosti. Tudi pri nas tako potrebni „Kancelarsgraf“ je padel v vodo. Zbornica se je izjavila za odsekove predlog. Vlada je predložila na tej seji načrt glede spremembe določeb o penzijski preskrbi oficirskih vdov in sirot. Posl. Pachter je predlagal nujno rešitev zakona o nepošteni konkurenci. Posl. Pommer je interpeliral glede ločitve avstro-ogerske banke in uresničenja samostojne avstrijske državne banke. — 12. t. je

Celo uro je tulil pes, brez da bi se premaknil, tulil kot da bi bil obseden od težke more; in strah, grozni strah je naraščal v mojem srcu. Strah — ne vem zakaj, čutil sem le da da je prišel strah.

Bili smo bledi kakor mrličji; stali smo pred nekaj groznemu, srca so nam bila in najmanjši ropot nas je divje prestrašil. In pes je prišel v sobi hoditi, vohal je po stenah in tulil neprenehoma. Zival nas je napravila blazne. Mož, ki me je pripeljal, je skočil nakrat v paroksiзму divje bojazni na žival, odprl vrata, ki so vodila na malo dvorišče in je vrgel žival ven.

Zunaj je molčal pes takoj; mi pa smo ostali v molku, ki je bil še groznejši. In nakrat smo skočili vsi po konci: zunaj je drsil nekdo mimo zida proti gozdu, je prišel do vhoda in pošlati duri počasi; dve minuti, v katerih bi postali skoraj blazni, nismo čuli ničesar; potem je prišel neznanec nazaj, drsil zopet ob zidu in popraskal kakor otrok z nohti na steno; potem se je prikazala nakrat glava pri oknu poleg vrat, bela glava z očmi, ki so žarele kakor oči divje zverine, in iz njegovih ust je prišel glas — nedoločeno mrmljanje, otočni glas.

Grozni pok je zadonel po kuhinji; starček je ustrelil. Hipoma sta skočila sinova k oknu, zaharikadirala okno in vrata in privlekla tja mizo, ter težko kuhinjsko omaro.

In prišeeh vam, pri strelu iz puške, katerega nisem pričakoval, sem se tako ustrašil, moje dušo je oprijel tako močnistrah, da sem izgubil zavest in mislil namestu umreti. Čuli smo do jutra, nezmožni da bi se gibali ali besedico izpregovorili. Ko smo zagledali skozi okna dan, odprli smo šele vrata. Pod oknom je ležal stari pes, glavo raztrgano od kroglice. Skopal si je jamo pod ograjo in prišel do okna.“

Mož z zagorelimi licami je obmolknil; potem je se omenil: „Ničesar nisem imel hati to noč. Ali preživel bi raje se enkrat vse ure, v katerih sem ključoval najhujšimi nevarnostmi, kot da bi doživel še enkrat trenutek, v katerem je strel iz puške razmesaril belo glavo za malim oknom.“

končala razprava o varstvu volilne prostosti in je bil zakon sprejet. Vsi predlogi, ki so zahtevali odstranjenje politike od lece, so bili zavrženi. Po kratki razpravi je sprejela zbornica še dve mali postavi glede prodaje državnih posestev. Stavili so se še razni nujnostni predlogi. — 14. t. sta bila rešeni v vsej naglici dve mali postavi predlogi, prva glede deželne banke v Bakovini, druga pa glede občinskih posredovalnih uradov. Predložilo se je še cela vrsta nujnostnih predlogov in vprašanj. — 15. t. so hoteli spremeniti zakon o imuniteti poslancev; ali zbornica je oddala zakon zopet odseku. Nadalje se je sprejel havziški zakon, kakor ga je gospodarska zbornica spremenila. O naslednjih sejah poročamo prihodnjic. Kakor se vidi, dela zbornica z vsemi kripilji, da bi rešila košaro postav, ki jih je predložila.

Nova vojaška taksa se odmeri po dohodkih. Do 1200 K dohodkov se ne obdači. Potem pa veljajo te-le številke:

Dohodki kron	Voj. taksa kron
1200—1300	6
1300—1400	7
1400—1600	9
1600—1800	11
1800—2000	13
2000—2400	17
2400—2800	23
2800—3200	29
3200—3600	35
3600—4000	43

Na ta način raste vojaška taksa naprej. Omeniti je, da se morajo odslej vsi temu davku podvrženi sami zgledati, ker se jih drugače težko kaznuje.

Milijone duhovščini! Predno izgine stara, na smrt obsojena državna zbornica za vekomaj, razpravljala bode tudi še o postavnem načrtu glede zvišanja duhovniških plač. Govorilo se je najprej, da bode stalo to zvišanje okroglo 10 milijonov. Gotovega se v tem oziru ne ve ničesar, ali brezdomno bode stalo to zvišanje duhovniških plač na milijone kron. Mi gotovo nismo, da bi tolkli naši kaplani nezabeljene žganje in kisel fižol, čeprav bi jim tudi to ne škodovalo, zlasti tistim ne, ki pojejo vedno, da so „kmetijski prijatelji“. Ali prvič mislimo, da še noben duhoven ni od lakote umrl, ker so postranski dohodki v mnogih slučajih tako veliki, da bi lahko le od njih živeli. Fmih smodk, bicikeljev, židanega perila pač ne potrebujejo namestniki tistega božanskega trpnika, ki ni imel kam glave položiti. . . Drugič pa to-le: Ako se nižji duhovščini res slabo godi, bi bila sveta dolžnost bogatejših duhovnev, da ji gmotno pomagajo. S tistimi tisočaki, ki bi jih imel ljubljanski škof na davkih plačati, katere mu je pa vlada darovala, bi lahko 10 kaplanov živelo. In s tistimi 800 milijoni, katere poseduje katoliška cerkev v Avstriji, preživelo bi se lahko 10 krat toliko duhovnev, kakor jih imamo! Za neizmerno bogatega papeža se nabira vsako leto, — naj se nabira enkrat za kaplane! Iz teh vzrokov smo mi naprednjaki proti zvišanju duhovniških plač, proti tej nakani, ki hoče vzeti kmetu in delavcu grizljive kruha, da ga vrže hujskajoči duhovščini v žrelo. . . Seveda, sedanja, umirajoča zbornica stoji popolnoma pod vplivom duhovščine in zato — bodedo morali plačati!

Kovanje denarja iz nikeljna. Vlada je predložila državni zbornici zakonski načrt za nadaljno kovanje denarja iz nikeljna. Glasom pogodbe z leta 1892 se je imelo kovati v Avstriji in na Ogrskem za 60 milj. kron nikeljnih denarjev po 20 in 10 vin. Ves ta denar pa je zdaj že v prometu in vlada zahteva zdaj dovoljenje, da pusti tega denarja še za 20 milj. kron kovati.

Zvišanje uradniških plač. Vlada je predložila postavni načrt za zvišanje dohodkov državnih uslužbencev. 20 milj. kron zahteva vlada za enkratno podporo l. 1907. Poleg tega namerava vlada aktivitetno doklado uradnikom zvišati. Tudi se poveča število plačilnih stopinj in se zniža službeno dobo. Isto se zgodi za uslužbenca nižjih vrst. Vlada potrebuje v ta namen 15½ milj. kron. Poleg tega zahteva za zvišanje plač drugih državnih uslužbencev še posebej 13 milj. kron.

Proti Ogrski! Poslanec Kemetter je govoril p. k. o našem razmerju z Ogrsko in omenil tudi sledeče važne podatke: V letih 1902 do

1906 so izvozili Ogrri na Avstrijsko skoraj 30½ milj. centov moke v vrednosti čez 800 milj. kron; nadalje 3½ milj. centov moke za krmo in otrobev v vrednosti čez 41 milj. kron. To pomeni grozovito oškodovanje avstrijske mlinarske industrije. Od leta 1882 do 1906 so izvozili Ogrri čez 120 milijonov moke v vrednosti 3000 milj. kron na Avstrijsko. To pomeni pri 75% izkoriščanju žitja čez 145 milj. centov žitja. Računa se lahko mlenje za cent po 2 K. Torej so avstrijski mlinarji tekmo 25 let oškodovani od Ogrske za skoraj 300 milijonov kron!! Ako računaš delo pri centu z 1 K, potem so oškodovani avstrijski delavci od Ogrske v tej dobi za 145 milj. kron!!! K temu pride še izguba avstrijskih mlinov vsled ogrske konkurence, bi znašala najmanj 1 K pri centu. Torej je mlinarstvo v Avstriji oškodovano v 25 letih za 990 milj. kron!!! Zato se je tudi število avstrijskih mlinov za skoraj 3.000 zmanjšalo. Ali celo poljedelstvo v Avstriji trpi enako pod ogrsko konkurencijo. Velikanski uvoz ogrske moke je znižal v Avstriji ceno pšenice najmanj za 1 K pri centu. K temu pride še vpliv ogrske tarife (najmanj 150 K), tako da znaša škoda pri centu K 250. Ker prodaja Avstrija okroglo 22% milj. centov žitja, so avstrijski kmetje vsled ogrske konkurence letno za 56 milj. in 250.000 K oškodovani ter opeharjeni!!! In za vse to dobijo Avstrijanci od svojih madžarskih sosedov — brce ob vsaki priliki. Zato proč od Ogrske!

Plačajte! S 16. t. m. se zviša zopet cena poštnine i. s. tako-le: Loko-pisma do 20 gramov (doslej 6 vin) stanejo 10 vin; čez 20 g (doslej 12 vin) pa 20 vin; nadalje pristojbine za pismonoše na deželi: za rekomandirana pisma po 6 vin., za pisma z vrednostjo 10 vin., za nakaznice z denarjem 6 vin., za pakete do 5 kil 10 vin., čez 5 kil pa 20 vin. Za aviziranje pisem z vrednostjo in paketov 4 vin., za poštne nakaznice 3 vin. (doslej 2), zalepke (Kartenbriefe) doslej 10 vin., naprej pa 11 vin. Blanke za brzojave (doslej zastoni) stanejo po 2 vin., lokalnih brzojav ne več, vsled tega stane vsaka beseda 6 vin. Stare nakaznice, zalepke itd. se morajo zamenjati do 16. t. m.

Proti zlorabi prižnice. Krajni šolski svet v Moravski Budjevi (Mährisch Budweis) je izdal sledečo odredbo: „Krajni šolski svet obsoja najostreje, da se spodgrebi raz prižnice oblast šole in učitelstva, ker trpi v teh razmerah spoštovanje za šolo. Ako bi se še kaj slinčnega pripetilo, prepovedal bi krajni šolski svet šolski deci obisk pridg, ker je otroška vzgoja vsled te politike na leci v nevarnosti“ — To so možate besede. Ali kaj bi rekel dotični šolski svet, ko bi čulo nezmeren hujskanju raz štajersko-koroških prižnic?!

Nadvojvoda Rainer, stric avstrijskega cesarja, je praznoval te dni svojo osemdesetletnico. Nadvojvoda Rainer je med ljudstvom splošno priljubljen, med vojaškimi dostojanstveniki pa velja kot izvrsten strokovnjak.

Krvava Rusija. Politični umori se zopet množijo. Za mestn. glavarjem v Petersburgu pl. Launitzem je padel vojaški nadprokurator Pavlov in za njim zopet orožniški šef v Lodzu oberst Schadsko; vsi ti trije so bili krvniki carjevi in zadela jih je le maščevalna pravica. Morili teh krvnikov so bili na smrt obsojeni in tudi obeseni. Od 24. dec. do 4. t. je bilo 134 ustašev na smrt obsojenih. V prislino delo za vse življenje je bilo obsojenih 48, za več let 137 oseb. Za vse življenje v Sibirijo je bilo odgnanih 44 oseb. — 11. t. je bilo v Varšavi 7 oseb na smrt obsojenih. —

Lakota na Kitajskem. Odbor proti razširjenju lakote razglašala, da je zapustilo nad 450.000 oseb svoje domovje. Povsod je polno žensk in otrok, ki si kopljejo korenine za hrano ali se žive od trave. Beda je velikanska.

Genjenim naročnikom naznanimo, da se pošlje list na zahtevo vsakemu na ogled. Ali redno dostavljati se prične list šele po sprejemu naročnine. Kakor pri vseh listih se tudi pri nas naročnino naprej plača!

Dopisi.

Sv. Janž na Dravskem Polju. Dragi „Štajerc“, naš župnik nam je priskrbel sv. misijon,

da bi šlišali lepe nauke in opravili spoved. Pri digne so bile lepe, ali eden izmed misionarjev te je hotel, ljubi „Štajerc“, kar na žlici vodo požreti; pri vsaki pridigi te je napadal. Nek posteni kmet je šel k spovedi. Povedal je svoje grehe in prosil za dolgo spoved. Misionar ga je vprašal nekaj malega, potem pa takoj, čili bere časnike. Kmet je odkrito povedal, da čili „Štajerca“. O srapobit, zdaj pa mlečna župa že kipi! Misionar je pričel nagovarjati kmeta, naj opusti ta list, češ da slabo govori čez duhovne. Kmet pa se odreže: Ni res, pošteni duhovne „Štajerc“ še hvali! Ali ljer je hiša smetna, jo mora pomesti! . . . Misionar ni hotel dati odveze, kmet pa ni hotel dati obljube, da ne bode več „Štajerca“ čital. Tako sta se ločila. V cerkev je šel kmet s pobožnim srcem, domi je pa proklinjal. Kdo je kriv temu? Dobro, da so bili vsi drugi misionarji pametni. Drag „Štajerc“, jaz ne najdem v tvojih vrstah ničesar slabega in sem prepričan, da sem veliko boljši kmet, odkar te berem. Zato le naprej!

Doberna (Neuhaus). V 1. šte. „Fihposa“ se je neki razburjeni doberniški klerikalno močno zagnal v g. Črepa. Zakaj? Jeza ga kolje da bi mu kmalu trebih počil, ker Črep ni trobi v njegov rog ob času volitev (Prav si ne redil, vrli Črep, saj si naprednjak!). Zdaj pa vprašamo dopisuna „Fihposa“, zakaj meče blato po drugih, svoje suknje pa ne očisti? Ali kaj veš, kaj se je godilo v Zavrhu z Rihterjevim fantom, g. nadučiteljem in Petrom na kora? Zakaj o tem molčiš? Dopisun „Fihposov“, znaš si nam in ako ne skriješ jezika, ti stopimo od ločeneje na prsta. Fej! Naprednjaki.

Iz Žalca. Ljubi „Štajerc“, prosim malo prostora, da popisem shod slov. kat. društva, ki se je vršil pri g. Hodniku v Žalcu. Udeležil sem se shoda, ker bi se imelo govoriti o hmeljarstvu. Govor dr. Korošca je bil tak, kakor da bi ta kaplan s prekljo zvezde z neba otepaval. Ljudje so mu vse zanimali. Končno je govoril tudi, kako drago je meso na Danaj, kar nas pa res malo briga. Razvideli smo iz vsega kvantanja tega poslanca, da se moč za delavno ljudstvo toliko briga kakor voznik za blato, ki pade od koles. Spominjamo se, kako je župnik agitiral za tega Korošca, zdaj pa vemo, kaj imamo! Še trobentar iz Žalca povzame iz glave boljše besede kakor jih čita ta dohtar iz papirja. O župnik Kunej, kako si agitiral za Korošca in posval kmete iz prižnice, da se junci in teleti in da jih imaš na furzeljnu privezane! Ali enkrat se že ta farski fuzelj pretrga. Potem si izvolimo za poslanca moža in svoje srede. Učili pa nas ne bodo taki gospodeki, ki niti ne vejo, kaj je motika ali hmeljev sok. Mi nočemo takih poslancev, ki le štirbi povišajo, da se mastijo debeli fajmoštri. Toliko za danes!

* * *

Sv. Peter pri Velikovcu. Pred kratkem smo imeli volitev. Zmagala je zopet slovenski klerikalna stranka, kakor je bilo pričakovati. Ker „Mr.“ povzdigne „vzorno gospodarstvo“ župana, hočemo tudi mi to nekoliko razjasniti. „Vzorno“ je gospodaril naš obč. odbor, ker občinski ubogi so se morali celo pritoževati pri c. kr. glavarstvu, da so dobili, kar jim je občina po postavi dolžna. „Vzorno“ je go spodaril naš obč. odbor, ker je 2 občinski siroti oddal človeku v skrb, kateri dobiva plačilo od njih, pa jih izrablja le v svoj dobiček, sicer jim pa ne kupi niti obleke. Ko sta učitelj in župnik videla, da prideta otroka polna mršesov v šolo, sta zahtevala od župnika, naj se otroka odda drugam, kar bi se lahko zgodilo, ker so ljudje zanje prosili. Toda občinski odbor je poklical dotičnega človeka in se zadovoljil z obljubo, da hoče za sirote bolj skrbeti. Potem je vse pri starem in otroka, ki bi pri dobrih ljudeh postala pridna delavca, bosta morda enkrat v nadlogo občini. „Vzorno“ je go spodaril naš obč. zastop, ker divji zakoni so v občini tako namnožili, da ni skoro vasi brez njih. Zadnji pastirski list avstr. škofov od razporeke ni nikjer tako na mestu kakor pri nas, ker pri nas razporeke ni potreba šele vpeljati, ker že obstoji po nemarnosti naših odbornikov v tej zadevi. Sicer je pa sprevidel naš župan

da mu z dosedanji možni v občini ni mogoče gospodariti, zato sta bila s slovenskimi glasovi v občinski odbor izvoljena dva, v krajni šolski svet pa trije možje naše stranke. Kako modri možje sede v slovensko klerikalnem obč. odboru spoznamo tudi iz tega, ker se jih sramuje sam župnik, kateri se ni pustil voliti v občinski odbor. Naprednjaki.

Sincavas na Koroškem. Prebral sem 1. števil in našel tudi nekaj o prvaških „konzumih“. Premalo je prostora, da bi človek popisal vse „dobrote“ takih društev. Ko se je naša gosp. zadruga ustanovljala, pravilo se je, da bode obenem „konzum“ za železničarje, ker je tako blizo postaje. Zato še zdaj vsi delavci ne dobijo „Freischeinov“ za vožnjo v Maribor, da bi se mogli ceneje živeti na upiti. Zatorej pa so prisiljeni, da kupujejo slabo blago za drago plačilo v naši „gosp. zadrugi“. Z ljudmi pa se postopa tako, da se jim niti 1/4 litra petroleja ne posodi. Ali več nas je takih, ko se bodedemo te „zadruga“ raje omikali; naj kupujejo le „narodni udje“ in potem bodo že zavozili, kakor so drugi zavozili.

Iz Gutštajna na Koroškem. Prišlo je novo leto in „Stajerc“ je začel tedensko izhajati. Vsi naročniki se tega veselo. Razširjajte ta list! Ako vsak naročnik še enega pridobi, jih bode 30.000 „Stajerc“ ne bi smel manjkati v nobeni krščanski hiši, ker je to lep in velik časopis, ki daje ljudem lepe izgleda in ki govori resnico. „Stajerc“ ni proti veri ali proti cerkvi temveč le proti slabim duhovnikom. Kakor med drugimi slojmi se dobi tudi med duhovniki posameznike, ki so slabe pameti, ki imajo ženske radi, ki si posvetnega blaga želijo itd. Slišal sem nekoč govoriti: kdor „Stajerca“ bere, bode „ferdaman“. Povem pa: preje bode tisti „ferdaman“, ki je v slabe duhovne preveč zaljubljen. Pri nas so tudi žene tako neumne da branijo „Stajerca“ brati, češ da bode pogubljen. Mislim pa, da bodo tiste ženske pogubljene, ki le pred ogledalom stojijo in se lasne frife ter smode. Poznam neko Katro, ki je prepovedala svojemu možu „Stajerca“; ali moder mož si ga je le naročil; žena pa stoji zutraj pred dvema ogledaloma in se frifi in smodi lase, češ, tako lepa postane, da bode mož le njo gledal in „Stajerca“ pustil. Take ženske potem najbolje opravljajo in priimeke dajejo, kakor neka čevljarka, od katere dobi vsakdo priimek, kdor vzame tam hrano. Ali še več gnjilega je v naši fari; o tem prihodnjik kaj več. Star naročnik.

Novice.

Za celo življenje!

Predpust je tu s svojim veseljem. Ali prišli so tudi dnevi, v katerih poda mladenič mladenki roko, da ju veže duhoven za celo življenje. Da, za celo življenje velja ta zveza. In vendar odhiti kratka besedica „ja“ tako hitro iz ust, vendar se poročena komaj poznata... Preveč, veliko preveč lahkomišelnosti vlada v tej zadevi! Kdo premisli, da velja zveza za celo življenje? Kdo povpraša, je-li bode tudi srečen in zadovoljen ob strani svoje izvoljenke? Katera se pač briga, je-li bode mogla svoje otroke ob strani moža vzgojevati?... Velikokrat odločuje le hipna zaljubljenost, ki pa ni stalna ljubezen. Velikokrat odločujejo edino orali očetovega zemljišča in število kravic v očetovem hlevu... Mi pa pravimo: Stariši, ne kupčujte s srečo vaših otrok! Bodi vsakdo previden, predno stopi pred oltar in odločuje naj le in edino med sebojno ljubezen, kajti ljubezen je vir vse sreče... Zenin, pomisli dobro, da ne vzameš tercijalko ali hinavko, ki ti bode zagrenila sleherno urico tvojega življenja in ti bode pokvarila tvojo deco, predno da zraste, in bode gnala tebe s hinavščino v pijančevanje in zločin! Izberi si le dekleta, ki misli in čuti kakor ti, ne oziraj se na gladki obrazek, marveč le na srce, ne vprašaj, koliko kravic ima nevesta temveč le, ali bode tvoje otroke vzgojila, kakor ti to želiš... In ti nevesta se čuvaj slabih nasvetov, edino tvoje srce in tvoj razum naj odločujeta! Ko bi vsakdo vpošteval te nauke, preprečilo bi se marsikatero nesrečo! To smo hoteli povedati in upama, da se nas je razumelo!

Zaupni shod napredne „Stajerc“

ve“ stranke za Stajersko in Koroško se vrši 27. t. m. popoldne v Ptuj. Isti dan ob 8. uri zvečer se vrši ustanovni shod našega tiskovnega društva. Pristop imajo edino po sklicateljih povabljeni zaupniki. Ker je pa mogoče da koga prezremo, naj nam našidobri priistaši, ki se hočejo udeležiti, to tudi pravočasno naznanijo.

Zgodovina „Stajerca“ in njegove stranke, ki smo jo objavili v prvih dveh številkah tega leta, napravila je res velikanski vtis. Prijatelji so nam čestitali in tudi nemško časopise se je oziralo na te naše zapiske. Nasprotniki pa so zakričali kot da bi zbesneli, ali pa so — molčali. Tisti, ki so si izvolili molk za odgovor, so na vsak način postenejši. S svojim molkom namreč tiho priznajo, da je zgodba napredne misli na Slovenskem obenem **zgodba sramote prvaškega klerikalizma**. Kje na celim svetu dobiš tudi stranko, ki bi se borila s tako nizkimi, ničvrednimi sredstvi kakor prvaki na Slovenskem? In zato, ker smo pribili to ničvredno delovanje teh oseb in teh osebic, ki držijo krmilo politike med Slovenci v svoji roki, katerim ni sveta cerkev, ne oltar, ne prižnica, temveč le lastna malha, — zato molčijo o naših zapiskih, zato se ne upajo zanikati, kar se ne da več utajiti. Postenejši je to ravnanje vsekakor kakor lajanje „Gospodarjevo“, ki hoče s svojo itak znano „nobleso“ „osmešiti“ našo zgodovino. Seveda, ko bi pisal „Gospodar“ svojo zgodovino, povedati bi moral, da se je hotel njegov urednik naprednjakom za 120 goldinarjev prodati, da so sedeli vsi njegovi dosedanji uredniki tedne in mesece v zaporu, ker so kradli tujo čast, da je torej „Gospodar“ naistem stališču kakor opetovano označen hudodelec. To bi bila seveda drugačna „zgodovina“ in pač ne vemo, je-li bi se jo veselili pobožni čitatelji te mariborske, od Nemcev in Slovencev zaničevane cunjje... Zdelo se nam je potrebno, povedati te besede, ne da bi se jezili čez časnikarske hlapce „moža“ — besede Korošca, temveč samo zato, da ne bodo ti lažniki mislili, da smo že ves smodnik izstreljali...

Cigave so šole? Treba je povedati par resnih besed o tej zadevi. Prvaški politiki, katerim ni ničesar sveto, se pričenjajo namreč tudi zaletavati v šolo in jo hočejo izrabljati v svoje namene. Povsod poizkušajo, izrabiti šolska poslopja za svoje shode in „teatre“, Mariborski prvaki trdijo, da ima vsak kaplan pravico, uganjati svoje burke v šoli. Dobro; potemtakem naj se odprejo šolska vrata vsakemu „švarckinstlerju“; potemtakem naj se spodi učitelje iz šol in naj se jih nadomesti z „damami“ predmetnih cirkuzev. Kajti glede vzgoje in izobrazbe imajo prvaško-klerikalne „komedije“ isti pomen kakor igralec cirkuza, ki je ogenj in govori s trebnuhom... Ni res, da stoji zato šole; ni res, da so si kmetje sezidali lepa poslopja samo zato, da se zabavajo prvaški kaplani z „Marijinami“ devicami! Take burke uganjajte v krčmi, šola pa je sveta stvar!

Preveč resnice! Ljubljanski škof dr. Jeglič se pritožuje v svojem uradnem spisu o pastoralnih konferencah 1906 čez — duhovne. Povprašal je namreč kranjske duhovne, kaj mislijo o klerikalnih društvih po deželi. Ker so kranjski duhovni večinoma prvaškega mišljenja, so mu pisali, da so ta klerikalna društva več kot potrebna. Ali med ovcmi se je našel kozliček, ki ni tega mnenja. Pošten duhoven je pisal svojemu škofu: „Tako društvo na kmetih nima niti sledu one veljave, katero se mu pripisuje od preširne ljubljanske gospode, ki je kruha pijana“... Res, ta duhoven se ne boji zasledovanja in je zadel pravo pesen! Vso klerikalno „organizacijo“, vsa prvaška društva po Kranjskem, Koroškem in Stajerskem vodi prevzeta duhovniška gospoda, ki je kruha pijana. Ko bi ne bili ti ljudje pijani od dobrega življenja, od preoblega kruha, ne našili bi gladna usta naroda s — kamenji svojih društev in govorov...

Glej, glej! Kaj pa to pomeni? Družba Cirila in Metoda ni položila od oktobra, so-

vembra in decembra 1906 računov. To poročajo prvaški listi. Glej, glej, — kje pa je vzrok? Ali ni bilo „časa“? Hm, hm...

Iz Spodnje-Stajerskega.

Medvedovo kožo prodajajo baje že prvaki. To so možakarji! Za volilni okraj Lpnico-Ptuj se poteguje neki Hickl iz Dunaja. Kdo je ta neznana velikost? Druzega ne vemo od njega, kakor da ima hčerko hofrata Ploja za ženo. O ti neverjetna prvaška predrznost! Ta Hickl je pisal županu Orniču pismo, v katerem trdi, da je on „edini primerni“ kandidat za ta volilni okraj. Baje hoče napraviti „sporazumljenje“ med Nemci in Slovenci, — hudirja, to je nekaj! On, ki je s Plojem v zvezi in sorodstvu, on bode „sporazumil“ Nemce in Slovence. Ta je pa dobra! Neki koroški list piše prav pametno o temu Hicklu: „No, ima res tako lepe namene, da sporazumi Nemce in Slovence, potem stori to tudi lahko, brez da bi bil poslanec; prigovarja naj očetu svoje ženske Ploju. To bi bilo pridno. Tam, kjer niso nahajskani od farjev in „kšeft“ - agitatorjev, tam so slov. kmetje pridni, miroljubni sosed, ki se razumejo izvrstno z Nemci“...

Nadučitelj Kaukler in „osli“. Piše se nam: Nadučitelj Kaukler ali Gaukler (ne vemo, katero ime je pravo in mu bolj pristojno) se silno jezi, da mu je „Stajerc“ resnico v obraz povedal. Možakar sumiči kmete iz ptujске okolice, da so napisali dotične vrstice v našem listu. Vsled tega je dejal, da so ti kmetje sami „osli“... Radovedni smo, ali se bode „Nar list“ tudi za tega „vrlega učitelja“ potegnil? Kmetje pa se zahvaljujemo za „osle“! Videti hočemo le, ali bode Gauklerji ali „osli“ dalje časa v ptuj-ski okolici ostali. Na vsak način pa pričakujemo, da ta možakar vendar ne bode hotel deco teh „oslov“ podučevati in da jo odkuri proč! Solsko oblast opozarjamo odločno na tega prevzetnega moža, katerega se mora odstraniti! V našo šolo pa zahtevamo človeka, ki bode deco pametno podučeval, pod katerim se ne bode spalo in klobase jedlo v šoli in ki nam daje tudi nemškega poduka. Ti Gaukler pa, adijo!

Za špeharje. Opozarjamo interese da se vrši špehovi trg (Speckmarkt) v Ptuj vsak petek in v Mariboru vsako soboto. Opozarjamo nadalje, da sme prodati svoje blago vsakdo, čeprav ni špehar in čeprav stanuje v drugem okraju. Kupci naj porabijo to izvrstno priliko; na tem sejmu dobe špeh in vsakovratno meso. Udeležajte se živahneje tega trga.

Iz Središča. V tej zagrizeno-prvaški občini se nahaja neki nesramnež, ki si upa blago na tuje ime naročevati. Pred kratkem je zlorabljal ta falot ime posestnika Feliksa Horvata in naročil v Ptuj pri bratoma Slawitsch po poštnem povzetju (Nachnahme) otroški voziček. To je tako zločinski postopanje, da se nemore sličnega izkati. Ali dotičnega prvaškega potepuha bode že sodnja poiskala in uganjal bode potem v „kajhi“ svoje falotske „špase“. Kdor naznani ime tega falota, dobi lepo nagrado!

Pravi prvaški dohtar je Franc Mayer v Šoštanju; njega se ničesar ne prime. Naj ga imenujejo izdajalca naroda ali lastnika brusa za pamet brusiti, vse to se otrse kakor moker kuže. Vrhunec svoje debele kože je pa pokazal s tem, da ima pisarja, kateri je na dan županove volitve kričal po gostilnah, da bode vsacega klofotal, kateri bode kedaj izdajico Mayerja volil. No, veste taka se pa še najpriprostem hlapcu ne dopade. Vidimo, kakega kalibra so ti prvaki, imajo mnogo medu v ustah, pa malo mozstos. Nam je prav da ljudstvo spozna svoje „voditelje“. Kmalu jim bode odklenkalo in potem zna naš Francek s svojimi pisarji že regimentno brns gnati. Smrdokavra naj pa le naprej tako po blatu brska, nas bode veselilo če še kako imenito iz hše z brusom zvemo, tam se morajo imenitne reči kosati, katere nam bodo še pomagale pri drugih volitvah.

Požar v Slov. Gradcu. 10. t. m. je pogorela v Slov. Gradcu ključavniška delavnica lesne fabrike Siegel in sin in veliko lesa. Pčžarna bramba je bila takoj na lici mesta in onemogočila večjo nesrečo. Poslopje je 30 m dolgo in je bilo veliko lesa nabranega. K sreči se je požar hitro opazil in pomoč je bila takoj na lici

mesta. Domači delavci in sosedji so najprej pomagali. V nepričakovani hitrosti pa je došla tudi požarna bramba pod vodstvom g. A. Ungerja. Še pred 2 urami je bil požar zadušeni. Škode je za 6500 kron.

V Radgoni je bil zopet izvoljen županom deželni poslanec pl. Kodoliteh; za občinske svetovalce pa so bili izvoljeni dr. Gotschling, Antauer, dr. Gottscher in Halbärbth.

12 županov g. radgonskega okraja je naložil povsod znani prvaški kaplan Stuhc na svoje limanice. Podpisali so sklep, da uradujejo odlej le v slov. jeziku. Res, kaplan Stuhc je nesramen in treba bode poskrbeti, da ne zraste njegovo drevje v nebo. Kaj briga vse to tega zbesnelega prvaškega kaplana? Kdo mu daje pravico, da se vtika v občinske zadeve calega okraja, on ki ne plača niti vinarja davka, ki pa jemlje denar od naprednjakov kakor od klerikalcev? Udali so se tej Stuhcovi nesramnosti sledeči župani: Nemec iz Osohlave, ki je nosil papirnato cunjo Stuhca po celem okraju; Tisler iz Galušaka; Trstenjak; Vuk iz Terbegovske; Slekovec iz Kralove; Trstenjak; Breznik v Stanetincih; Očeslavski župan; Divjak v Radenah; Veberid iz Boračove; Kolar iz Kapele in Brumen iz Sv. Jurja ob Ščavnici. To je torej tistih 12 apostoljnov, ki imajo tako preklano malo možgan, da se puste nalfarbat od vsacega farskega hujskača. Zapomnili si bomo tudi njih imena in sicer dobro! Večina teh županov sicer ne zna ne nemško, ne slovensko uradovati, temveč le kimati in se po prsih trkati. Evo dokaz „slovenskega uradovanja“, katerega priporočamo prvaškim listom v ponatis. Župan Križanc iz Ščavnice zna tako le „slovenščino“:

»(Certifikat) Županstvo občine Šavnica daje dovoljenje do 9 ure godbo pres plesa, po deveti ne več občina Šavnica 18/11 1906 Križanc župan.«

Tako „slovenščino“ bodo tolkli ti modrijani iz Stuhcove garde. Ni čuda, da pojejo občinarji že to-le „pesmico“:

»Naša mačka de mlade mela
Morebiti kake tri;
Dve mo mi župani jedli,
Edno pa Stuhc dobil...«

Ali brez šale! Na Stuhcovo nesramnost imajo občinarji le en odgovor: vprašati kimovce župane, kdo jim je dal pravico, na komando kaplanov tako gospodariti? In punktum!

Prvaški junaki v Poličanah. Neki znanec nam poroča: Pred kratkim sem sedel v neki gostilni v Poličanah. Prišli so tudi neki lovci in razgovarjali smo se o raznih rečeh. Kar nakrat sta prišla organist v Poličanah Franc Roner in krojač Ivan Volavšek iz Peklja hujskati in me z besedami pikati. To edino zato, ker sem bil tujec. Da bi koečal preprij, zapel je hišni gospodar s svojo sestro par pesni. Res se je nemir tudi polegel. Naposled zapoje gospodar poleg slovenskih tudi še nemško pesmico in glej, — organist in krojač pričneta tuliti: nemčur! ter metati kozarce v moča, dokler ni ta odšel, ker se ni hotel pretapavati s tako neolikanimi prvaškimi junaki. Taka dva prenapeta napadalca, kakor sta ta krojač in organist, zaslužita pač ohladilo. Sram ju bodi!

Župnik Vurkelje iz Dobjega je postal nervozen. V vseh prvaško-klerikalnih listih objavlja sledečo notico:

„Ker me dopisnik iz Dobja pri Planini v „Stajercu“ že več let prav nesramno napada in mi očita ter podtika sramotilna dejanja, katerih nisem nikdar storil ter vedno namigava, da bo še več razkril; pozivljam ga javno, naj svobodno vse pove, kar se ve o meni. Zahtevam pa od njega, naj bude toliko možat, da se podpiše in mi da priliko se braniti. Dokler pa tega ne stori, ga imenujem škodoželjnega obrekovalca in hudobnega laznjivca. Jernej Vurkelje, župnik.“

Dragi Jernej, malo pozno si se spomnil na to zadnje sredstvo za rešitev. Leta in leta se ti že vse mogoče očita in ničesar nisi storil, da se opereš madežev. Ako „Stajercu“ laže, zakaj se potem nisi že davno tako branil, kakor se branijo vsi pošteni ljudje, s tožbo? Zakaj, Jernej, si pa proti „Stajercu“ vloženo tožbo brezpogojno nazaj potegnil? Zakaj se bojiš porotnikov kakor hudnik križa? Mi izjavimo, da je vse do pičice res, kar smo pisali o Vurkeljeu in da smo pripravljeni, dokazati resnice naših trditve in pred sodnijo. Očitane obrekovanja in laži pade torej na Jerneja Vur-

keljca nazaj. Pa brez zamere, Jernej, — pojdi za peč in čez par let iznajdeš morda novo sredstvo. Kajti to sredstvo je presneto obrabljeno in živ krst se ne briga za tvoje grožnje. Adijo!

Lepe pridige ima znani župnik Fric Repolusk v St. Vidu nad Valdekom. Na novega leta dne je dejal iz prižnice, da je gledal 100 let nazaj v rojstni knjigi, pa nikdar ni našel leta, v katerem bi se 7 „pankertov“ rodilo kakor lani. Lepe besede so to, ka-li? Pijuvati na nedolžno deco in to v pričo Boga! Kar se pa tiče izgledov, katere imajo tamošnje dekleta, bi jih lahko precej naštel. Znana Mica Simoneti se je šla za „štrik-učiteljico“ in potem za poštarico učiti, dokler ni zapustila St. Vid. In Lampreča Anica je tudi bila kot kuharica pri brijtnemu Repolusku; v gostilni pri Smankarji pa je vpila: Prokleti St. Vid in far, ga nisem iskala in ga ne bom... In kaj je s Franco? In z drugimi takimi „izgledi“? To naj pove Repolusk! Sicer je pa mož še nekaj zanimivega raz prižnice oznanil. Dejal je: Pri nas ni drugi pravičen kakor sveti Vid in jaz... O ti ponižnost v osebi Frica Repoluskovega! Ali vkljub tej gniljivi ponižnosti si žele farani iz vsega srca, da bi jih rešil knez in škof od tega župnika!

Lepa pridiga v Cirkovcih je imel te dni obče znani kaplanč Melhijor Zorko. Rekel je: „Pjanca ne omožiti, — ali tata lahko vsaka omoži, kajti tat ni nič hudega, tat še k hiši priinese...“ Bravo, Zorko! Tvoji nauki postajajo dan za dnevom lepši in farani so dan za dnevom veselejši, da imajo takega modrijana, ki zagovarja — tatove.

Boli jih, — prvačke namreč; boli jih grozno, da postanejo ljudje dan za dnevom pametnejši. V vseh prvaških listih se napada ljutomerske okrajne odbornike. Zakaj? No, hudodelstva niso napravili. Ali izvolili so s svojimi slovenskimi glasovi naprednjaka g. Thurna za načelnikovega namestnika. To je vse! In zakaj jezi to prvačke? Edino zato, ker se boje sporazumljenja med Nemci in Slovenci, ker žive edino od nesrečne narodnostne gonje! Ali vsa jeza jim ne pomaga, kajti ljudstvo odpira oči! —

Iz Vranskega pisarijo pobožne device v prvaške liste, da se jim ponuja „Stajerca“, pa da ga ne marajo... Pravzaprav bi nam te device lahko povedale, ako so med onimi, ki so zadnjič v metljo piskale in se po turško smejale? Potem bi pač tudi mi rekli, da ne maramo zanje, pa že vemo zakaj...

Kdo ve kaj? 7. t. je 19 let stara Amalija Glaser iz Sp. Palskave od doma odšla in se doslej ni vrnila ter ni nobenega poročila, kje bi se nahajala. Dekle je vitka, ima rujave (blond) lase, velike oči; oblečena je bila z sivim krilom, belo bluzo (Tennis), črnim površnikom (Überjacke) in plavim klobukom (Biberhut). Dekle je tudi na pljučah bolna, zelo nervozna in je kazala zadnji čas nevoljo za delo. Mogoče je, da je skočila v Dravo. Kdor kaj o nje izve, naj to jerofo Štefanu Rudolfu v Sp. Palskavi (okraj Slov. Bistrica) sporoči.

Nevaren gost je čevljar Sidar iz sv. Martina. 7. t. m. je prišel s svojo „izvoljenko“ v neko mariborsko gostilno, pil in jedel in izginil. Poleg tega je pretepel natakario. Ali zdaj sedi.

Sleparski „birmovec“. „Birmovec“ Karel Knez od cehe Shamrok pri Wanne na Pruskem je pri Kočevju več rudarjev najel. Tem ubogim se je potem na Pruskem tako slabo godilo, da se jih je moralo „per šub“ nazaj poslati. Ta goljuf Knez je baje vsak teden na Avstrijskem in dobi za vsacega 3 marke. Rudarji, varujte se sleparjev!

Samomor viničarice. V Ločanah je skočila viničarica Marija Šavcar v vodo in utonila.

Umrli je primarij mestne bolnice v Gradcu dr. Jurinka; pokojnik je bil znan kot eden najboljših in najvplivnejših zdravnikov v Avstriji. Tisoče je ozdravil, zdaj pa ga je premagal večni zakon. N. p. v. m.!

Zabodel je v Trzibah pri Rog. Slatini orožnik Prettnar nekega posestnika, ker se je ta zoperstavljal aretaciji. Posestnik je žalibog umrl.

Poneveril je knjigovodja Sperat fabrikantu Jos. Piricha v Ptaju okoli 700 K. Goljufa so zaprli.

Iz Koroškega.

„Mirov“ urednik Ekar je bil 6. t. v ti bar Ljubljani. Ne vemo, ali so se mu ljubljanske Prepnice tako dopadle ali pa se je nasrkal do Hartlenjskega „čvicka“. Vsekakor je imel dolgi Krv „govor“. Dejal je m. dr. to-le: „Koroški Slo-li tkal venec ni za med vesele ljudi. Ubili so nas, naprasaj veste kdo, črne vrane...“ Mož je mislil vojašt na klerikalne poslance. Hm, hm! Nekaj delavresnice je v tem! Črne vrane so res naj-Preveče zlo na Koroškem, ali hudirja, ravno „Mir“ itung! pospešuje delo teh črnih vran, ravno „Mir“ pi-rčne šejo te črne vrane. Zgodil se je torej slučaj, da ranjan je črna vrana črni vrani oko izkljula. To je ime k sicer žalostno, ali mi se le smejejo... Ekar z par pa je rekel še nekaj, namreč to-le: „Zato t kaz udari, ker tebe tolečje. Treba da pridejo kakšno empli nedeljo v Ružno dolino Hrvatje iz Zagreba in j svot Nemce naklestijo...“ Fante, tebi raste gre-lonil. benj! Menimo, da bi bilo nekaj drugega treba, s, bi da vzame namreč pošteni koroški kmet tega ngo s prvaškega hujskača čez kolena in mu jih naloži rje ne petindvajset čez tisti del njegovega telesa, v klu 80 kateram ima ta hujsač menda vso pamet... Pož

Ponesrečeni klerikalni shod. 13. t. so imeli so v prvaški klerikalci presneto smolo; menda je a po tega nesrečna številka 13 kriva. Sklicali so tiam če črni tički s svojim „krščanskim, katoliškim, soci- v z alnim, delavskim in pevskim društvom“ javni mili. Nes shod k „Hašpija“ v Podsinjivasi v Rožu. Rogo- vilili in hujskali in psovali so črnuhi tako dolgo, da talijji se je naprednjakom nit potrpežljivosti strgala. copah Razgurali so shod, prišli nekega mladega fan- tiča v duhovski obleki za ušesa in ga postavili na zrak. Ta fantič je znani rogovilež in prvaški hujskač, kaplan L. iz Sv. Jakoba v Rožu. Hitro jo je moral popihati in odnesti sila in kopita, ker drugače bi ga bili razburjeni naprednjaki v „hlevu“ zaprli. Rešile so ga le stare babure. Tako so dobili prvaški v Podsinjivasi krepki od- govor na njih hujskanje. Ljudje hočejo mir in ako se bode nadaljevalo hujskanje, potem se zna še kaj drugega pripetiti. Sicer pa čujemo, da klerikalci v Podsinjovas več ne pridejo.

V Borovljah se vrši 26. t. v gostilni „Justa“ plesni venček, katerega čisti dobiček je name- njen otroškemu vrtecu. Valed tega je dolžnost, da se vsakdo udeleži.

Cesar je potrdil od deželnega zbora koroškega sprejeto postavlo glede plačila pristojbin o izvršitvi lovske pravice.

Po svetu.

Dolge prete je imel blagajnik Prhal od mestne sparkase v Trebiču; delal je „pemski cirkel“ in ukradel 104.000 K; potem pa se je znos ustrelil.

Koliko stane 3 mesečno date? V Parizu so zidali hišo; iz zgradbe je padla dila in ubila 3 ali mecece starega dojenčka nekega voznika. Mož je šel in tožil za odškodnino. Zahteval je 4000 jih frankov, sodnik pa mu je priznal le 2000. In ker vendar, prava mati pač tudi za vse bogastvo č, iz sveta ne žrtvuje svojega ljubkega srčka... zasl

Boj z jetniki. V San Severo na Italijanskem so naskočili sorodniki ondotnih jetnikov ječo, Ve prepodili čuvaje in se zaprli. Z došlo žendar- merijo se je razvila pravcata bitka, v kateri se je tudi streljalo. Končno so orožniki zmagali. got

Zadušilo! V Marmaro-Sz getu na Ogrskem sta šla posestnika Lako in žena po opravih v mesto. Doma sta pustila staro mati z 2 otro- koma. Starka je zaprla vrstice v peči in stru- peni plini so vsled tega vse 3 zadušili. Posest- nica je zblaznela. Lako pa si je sam življenje vzal.

Eksplodizija. V Pittsburgu (Am.) je eksplo- dirala velikanska peč (Schmelzofen). 27 delavcev je v trenutku do pepela zgorelo, 7 delavcev je težko ranjenih.

Še ena eksplozija. V Geispolskheimu pri Strassburgu na Nemškem se je pripetila 11. t. tako velikanska eksplozija v celuloid-fabriki Hubert. Iz peči je padla iskrica v celuloid; dvorana, v kateri so delali večinoma otroci, je stala takoj v plamenih. 16 deklic in 5 fantov je zgorelo in rešili so le še kostji. Škode je za 35.000 markov.

Delavska smrt. V Vukovarju so kopali delavci kanal; zemlja jih je zasula in ubila 4 pr delavce.

Žrtve morja. V Cuxhafen se je potopil

arnik „Pangwren“ in je vtonilo vseh 24 mož. Iščo bi se lahko rešilo, pa ni hotelo zapustiti barko.

Prejšnji minister za poduk in bogočastje dr. I. Krtavel je 14. t. m. na Dunaju umrl.

Hrvati štrajk. V Orizabi (Meksika) so stavali tkalci. Razbili so pri tem nekaj tovarnenas, napravili škode za 1½ milj. dolarjev. Prišlo nislil vojaštvo, ki je ustrelilo 30 in težko ranilo nekaj delavcev.

Previdnost pri davkariji! „Reichenburger Zeitung“ poroča: Neki gospod je dobil od pivilne administracije korespondenčno karto z vprašanjem o naslovu njegovega brata. Gospod je karto in pošlje davkariji dotični naslov. Ekar za par dni pa dobi plačilni nalog za K 240. Zato je kaznen, ker ni dotično karto kolekoval (kšeno templiral). Mož je naročil svojemu advokatu, naj svoto izplača in mu je advokat zato 24 K čenil. Ko bi vrzel gospod karto davkarije v reba, bi bilo dobro. Ker je pa prijazno davkariji dolgo storil, je moral — plačati. Kdor je davkarije ustanovil, tega dobro pač v najglobljejšem klubu ščipali in cvrli...

Požrešni Italijani. List „Tribuna“ poroča, da so v mrzlem decembarskem tednu minulega leta postrelili prebivalci v Apuliji na Italijance čez 250.000 škerjančkov. Ker so jih še č v zanjkah polovili, je padlo gotovo nad milij. teh nežnih pevecv.

Nesreča v cerkvi. Cerkev občine Vill'Abbate Italiji se je podrla med božjo službo in je skopala 40 pobožnih pod razvalinami.

Ljubi „Štajere“! Poroča se iz zgornje murske line sledečo resnično povestico: V neki vasi sta živela a zakonska prav prijetno. Vsak večer je prišel kočar alo opijanjen domu in vsak večer mu je držala boljša konska polovica ojstro pridigo. Ali vse pridige niso magale. Zenska se je vsled tega namenila, da napravi pec. Kočar je prišel zopet pijan domu in zaspal na opi ob peči. Zenska pa je vzela vrv in tekla na pod-ešje ter spustila vrv skozi luknjo v sobo. Potem je šla nazaj, potegnula zanjko čez možev vrat in šla zot na podstrešje. Medtem pa se je kočar prebudil, opazil etečo nevarnost in navezal hitro na vrv neki stol. nka je potegnula na podstrešju in vlekla in vlekla ter nčno privezala vrv. Tekla je potem k sosedu, češ en mož se je obesil. Sosed je prišel k njo nazaj, i komaj je prestopila vsa solzna ženska prag, že so po- te pesti moza po njenem hrbtu; stol pa je visel na vrvi. je je zdaj mir v hiši in kmetič se je odvalil pijače.

Vera in klerikalstvo.

Glasilo nemških naprednih kmetov na Koškem „Allgemeine Bauernzeitung“ je prinesla svoji 2. številki t. l. imenitni članek, katemu posnemamo sledeče:

„Ne samo človeška, marveč tudi krščanska lžnost je, pomagati nedolžno zasledovanim, variti zatirane; v burški vojski smo opazili, ko so se veselili vsi pošteni ljudje, kadar so do-gli slabšeji uspeh proti močnejšim. Kdor je gumen in previden, pomagal bode zatiranim, jih s tem napravi močnejše za odpor. ker dobe nedolžno zasledovani dostikrat po- oč, izdajo se opetovano tudi taki za zatirance zasledovane, katerim nikdo ničesar ne stori. se zgodi tudi v političnem življenju.

Vera je v veliki nevarnosti; „sovražniki rista“ vladajo po svetu; katoliško cerkev se nje; duhovščino se zasleduje... Tako besede a gotovo že vsi čitali ali slišali. In ker bi ki ti to pravijo, že vsled svojega stanu ne eli lagati, zato jim veruje zanjpljivo ljudstvo deželi. Mi pa hočemo preiskati, je-li so te sede tudi resnične.

Ali je res?

Ali je res, da je vera v nevarnosti? Ali adajo res po svetu Kristusovi sovražniki? — govor: Prava resnična vera sploh ne more i nikdar v nevarnosti; vglobljena je človeku o globoko v srce in čustvo, da jo ne more rebiti nobena moč na svetu. Vera Kristusova tako velika in krásna, da se ne more nikdar sa misel poroditi; dokler bodo živeli ljudje zdravimi čuti, bodo nauki o ljubezni zvezda- dnica njih hrepenjenja... Ali je res, da se nje katoliško cerkev in zasleduje duhovništvo? govor: Ni res! Katoličani obdržavajo svojo zjo službo pod polnim varstvom države; celo o pripadnik druge vere ne sname klobuka, se toži in obsodi; ako stariši ne pošiljajo svojo o redno v šolo, potem se kaznujejo; študente

in vojaške se prisili k obisku cerkve; vse pri- redbe cerkvene kakor obhodi itd. se razveselju- jejo oblastnega varstva, duhovniki so popolnoma prosti, celo v svoji politični agitaciji, medtem ko se n. pr. učitelji ne smejo tako gibati. Duhovni posedujejo celo vrsto deželnih in državnih po- slanskih sedežev, imajo skoraj vedno premoženja; že tako dobro in rejeno izgledajo, da ne more biti zasledovanje posebno hudo. Ali je opravi- čeno, ako se z ozirom na ta dejstva o zasledo- vanju cerkve in duhovništva govori? Gotovo ne! Nasprotno! Duhovništvo v Avstriji ima vpliv, moč, bogastvo na zemljišču, gozdovih, po- slopih in denarju, kakor noben drugi stan.

Mi ne zavidamo zastopnikom cerkve in na- slednikom apostoljev njih predpravice; ali kadar se hočejo predstaviti zaupljivemu ljudstvu po deželi kot zatirane mučenike, takrat pokažemo na dejstva in pravimo: To ni res!

Duhovnik ali politik.

Vsak katoličan kaže lahko svoje versko čudstvo kakor hoče; nikdo mu tega ne brani in nikdo mu tega braniti ne sme, ker zakon to kaznuje. Nikdo in nikjer se ne zasleduje du- hovna, ki stori zvesto in z ljubeznijo svojo dolžnost; nasprotno so ravno duhovni, ki žive le svoji lepi službi, splošno spoštovani in pri- ljubljeni.

Zakaj pa ljudstvo vkljub temu veruje pri- povedkam o zasledovanju cerkve in nasprotovanju proti duhovščini? To pride od tega: Ve- liko duhovnev se vzgojuje v seminarjih tako, da jim je njih duhovniški posel šele druga skrb, politika pa jim je prva skrb. Ali po- litika je čisto posvetna zadeva in v posvetnih rečeh niso duhovni nezmotljivi. V politiki sploh ne moremo o enem samem pravem mnenju go- voriti; vsak stan zahteva, kar mu koristi, zahte- ve enega so drugačne od zahtev drugega. Župnik ali kaplan torej ne more imeti pravice, da zahteva, vsakdo v fari naj bi imel tisto politično mnenje, katero se ravno njemu dopade. Nasprotno: vsak državljani ima nedotakljivo pravico do lastnega, samostojnega političnega prepričanja, katero izkaže z volilno pravico.

To je jasno kakor sonce; ali vkljub temu je še veliko župnikov in kaplanov, ki celo svoj stan in svojo čast v politični agitaciji zlorab- ljajo. Sovražno in ošabno se obnašajo proti ljudem z drugim mnenjem in sovražstvo, prepri- ter nasprotja širijo po občini. Ako peljejo n. p. de- lavci tud boj za boljše, človeku primerno življenje in ako vidijo pri tem, da se klerikalna stranka (bese- da pride od „klerus, to je duhovščina“) njih stremljenju po prostosti in krhu zoperstavlja, potem posta- nejo jezni in nasprotniki politikujočih duhovnev. Ali zapomni si dobro, ljubi čitatelj: ne nasprot- niki duhovnev, oznanjevalci evanĝelija, dušnih pastirjev, temveč nasprotniki političarjev, kleri- kalnih strankarjev, ki psujejo po shodih, hinav- skih agitatorjev in časniških dopisnikov; tem ljudem se nasprotuje, proti njim se borimo.

Žalostno je ravno in škodljivo ver, da to- liko duhovnev na zunaj sicer duhovniško obleko nosi, v srcu pa so posvetni, vladoželjni politiki. Ako trpi versko žvljenje pri temu škodo, naj poiščejo gospodje vzroke v lastnih vrstah.

(Naprej prihodnjic.)

Gospodarske.

Program poljedelcev. Avstrijska centrala za poljedelske in gozdarske interese je izdelala svoj program, ki obsega m. dr. sledeče točke: 1. Pripomočki, da se dolgovi iz kmetijskih po- sestev odstranijo. 2. Naš davčni sistem naj se popolnoma predrugači; zlasti naj se odstrani zemljiški davek in naj se ga nadomesti z nara- ščajočim dohodninskim davkom. 3. Prepoved uvoza živine iz dežel z kužnimi živinskimi bo- leznimi; neizprosni boj proti balkanskimi deže- lami. 4. Podržavljenje železnic, da se omogoči tarifno politiko. 5. Višje podpore poljedelskemu ministru v svrhu pospeševanja kmetijstva. 6. Gospodarska ločitev od Ogrske in ureditev raz- mer na podlagi trgovske pogodbe. 7. Razdelitev avstro-ogrške banke. 8. Razdelitev colninskih dohodkov z ozirom na resnične razmere uvoza. 9. Ureditev pereglega vprašanja poljedelskih poslov. 10. Izdelanje poljedelskega združništva. 11. Zagotovilo, da dobi avstrijsko poljedelstvo

svoj del pri vojaških dobavah itd. Na podlagi teh točk bo delala agrarna centrala naprej.

Reja kokoš po zimi. Kakor znano, so jajca po zimi veliko dražja. Kdor se s tem peča, mora tedaj gledati, da dobi po zimi čimveč jajc. Držite se pri temu te-lih nankov: 1. Držite le dobro plemo, ki rado po zimi leže, n. pr. Minorkas, Italijanke itd. — 2. Skrbite vedno za hitro zalega (Fühbruten), ker prične ta že sep- tembra ležti in nadaljuje to celo zimo. — 4. Dajajte dovolj živeža in imejte kokoši v gorkem hlevu.

Po „B. B.“ **Kokošna hrana po zimi.** Dobro je, ako dajesh perutnini po zimi kuhano sladko zelje, krompir, repo, fino sekano, s kropom polito koruzno krmo itd. Kokoši zahtevajo tudi po zimi menjavo v hrani; potem ti ležejo veliko več. Za kokoši se priporoča opetovano votle palice (iz bezga itd.), kar pa ni dobro. V teh votlinah se skriva mrčesje.

Detelja in trava! Poljedelec naj gleda, da pridobi več, boljše in cenejše krmel! To pridobiš, ako naseješ mesto same detelje s travo mešano deteljo. Detelja je globoko vkoreninjena in poišče potrebne soke iz globine zemlje; po- vršno zemljo pa ne izkoristi. Ako naseješ vmes travo, pa porabiš tudi redilne snovi iz te po- vršne zemlje. Poleg tega mešaj deteljo lahko z dvojno travo, eno ki se hitro in eno ki se počasi razvije. Ako vzameš dobre trave, dobiš gotovo veliko krmel. Tako mešana krma pa je tudi bolj zdrava kakor sama detelja. Nadalje se raje suši in sledi na polju lahko večkrat kakor sama detelja n. p. vsake 4 leta. Evo nekaj re- ceptov za tako mešano krmo:

a) za srednjo-težko zemljo (na 2 leta)

1. Rdeča detelja (Rotklee)	13 kil na oral
2. Italj. Say-trava	42 „ „ „
b) težka, dobra zemlja (3—4 let)	
1. Švedska detelja	1 kila na oral
2. Rdeča „	10 „ „ „
3. Tisorote-trava	2 „ „ „
4. Italj. Ray-trava	2 „ „ „
c) dobra, globoka zemlja (4—8 let)	
1. Lucerne	194 kil na oral
2. Kanul-trava	32 „ „ „
d) suha, globlja zemlja (4—5 let)	
1. Eparsete	1083 kil na oral
2. Franc. Ray-trava	87 „ „ „
e) dobra, za deteljo pripravana zemlja (3 let)	
1. Rdeča detelja	43 kil na oral
2. Švedska „	2 „ „ „
3. Bela „	16 „ „ „
4. Italj. Rav-trava	42 „ „ „
5. Angl. „	41 „ „ „
6. Franc. „	58 „ „ „

Po „B. B.“

Posebno plodovito sadno drevje dobiš na sledeči način: Še po zimi obveži mlade veje 3 krat s tankim dratom in ga potem tako zveži, da ne poneha. Slednjo poletje vzameš drat zopet proč. To nadaljuj več let, vsikdar na drugem mestu.

Na konjskem potkvu se nabere po zimi rad- sneg; žival pade vsled tega veliko preje. Treba je očistiti zutraj slamo in gnoj od potkev in jih zamazati potem z mehko zeleno zajfo.

Ako zadržuje krava mleko, potem ji daj 2 litra otrobov, zmešanih s stisnjenim kimlom in brinjevimi jagodami (vsacega 1 pest.) Pri molzi naj se kravo pri rogeh boža in naj se položi živali mokro vrečo na hrbet. Po „B. B.“

Kronični kašelj pri prašičkih se je zdaj že žalibog precej udomačil, zlasti kjer so visoki hlevi s cementnim tlam. Obolenih živali pogine 40 do 60%. Vzrok tiči v tem, da se vnamejo prašičom pljuče, ker leže vedno na mokrem in mrzlem cementnem tlaku. Treba je pokriti ce- mentni tlak z dilami, pa tako da zamore gnoj- nica odteči; vsake 3 dni se očedi dile.

Uši pri živini preženeš najbolje s kreoli- nom. Zmešaj eno žlico kreolina z 1 l vode in umij vsake dva do 3 dnij parkrat žival na me- stih, kjer se nahajajo uši. Tudi vzameš lahko 1 žlico kreolina in ga zmešaj nad ognjem z ¼ kile prašičje masti. Tudi to je izborno sred- stvo proti ušem.

Podgane preženeš iz hleva najbolj s tem, da namestiš vsaj eno kozo v hlevu. Za 30 glav živine zadostuje že ena koza, ki pa naj stoji v

sredini hleva (in ne v kakšnem kotu); podgane ne prenašajo kozjega duha in se gotovo izseljejo.

Kako izračunati teža živih svinj? Vzemi špago in zmiri daljavo od glave (natanko med ušesi) do konca hrbta (kjer prične rep). Potem zmeriš obseg svinje takoj za sprednjimi nogami. Dobljeni številki multipliciraj med seboj. Dobljeno število dividiraj potem z 9.25 (ako je svinja dobro pitana), z 10 (srednjo pitane) ali z 11 (slabo pitane). Dobljeno število je teža. N. pr.: dolgost svinje je 80 cm, obseg 130 cm; to je potem $80 \times 130 = 10.400$; svinja je srednjo pitana, torej $10.400 : 10 = 1040$; svinja je torej 1040 kil težka. Po „B. B.“

Vremensko streljanje iz zrakovplove (luftballon). Angleški baron Adhemar de la Hault hoče napraviti poizkuse vremenskega streljanja iz balona. Napravil si je v to svrhu posebni aparat. Kadar pride z balonom med oblake, hoče pričeti s streljanjem in na ta način povzročiti dež. Bodemo videli!

Sejmi na Štajerskem. 18. prosinca v Gradcu poleg kralnice (živinski); — 19. t.: Gradec (sejem z žitjem, mrvo, slamo in lesom), v Brežicah (prašičji sejem); — 20. t.: Birkfeld (letni); Fönsdorf (letni); Gachaidt pri Gradcu (letni); sv. Jakob v Gozdu, okraj Vorau (kramarski sejem); Kallwang (letni); — 21. t.: Erenhausen pri Lipnici (letni in živinski); Sv. Mohor, okraj Rogatec (letni in živinski); sv. Lenart Slov. Gor. (letni in živinski); Marenberg (letni in živinski); Obdah (živinski); sv. Rupret okraj Gleisdorf (letni); Schwaneberg (letni in živinski); Teufenbach (živinski); — 22. t.: Ormož (prašičji); — 23. t.: Gradec (sejem z žitjem, mrvo, slamo in lesom); Maribor (živinski); Ptuj (veliki prašičji sejem); — 24. t.: Gradcu (živinski); Breg pri Ptuj (prašičji).

Kdaj je žetev na svetu? V Argentini režejo prosinca svojo pšenico. v Egiptu in zahodni Indiji februarja in marca. Aprila meseca je čas žetve v Cipriji, Mali Aziji, Perziji in na Kubi, maja na Kitajskem in Japonskem in pozneje drugje; Oktobra pa se že svetijo kose in srpi na Švedskem in Norveškem. V Peru in v južni Afriki pa je žetve šele novembra zrelo; le decembra meseca ni nikjer žetve.

Od rezanih krav. Živinozdravnik Dutait na Francoskem poroča: Okoli 10 let staro, leta 1896 rezano kravo so molzili nepretrgano 1979 dni. Avgusta in septembra 1902 je dala vsak 14 litrov mleka, l. 1903 še po 9 l. Lahko se računa, da je dajala srednjo po 11 l na dan, v celi dobi (okroglo 5½ let) torej 21 769 l.

Ali je poduk o pridobitvi in ravnanju z vinom potreben? (Naznanilo deželne sadjarske in vino-rejske šole v Mariboru.) Pri naših vinogradnikih se je razširilo v zadnjih letih spoznanje o važnosti vporabe cepljene ameriške trte kot najboljšega sredstva proti trini uši, vsaj toliko, da se briga večina kmetov za ta predmet in se ozira nato pri uresničenju novih nasadov. Vprašanje vporabe ameriške trte v praksi se je pospeševalo s podukom, s potovalnimi predavanji in s vzorci, ki so uresničeni na raznih krajih dežele. Danes smo na najboljši poti, da dosežemo svoj cilj, čeprav le polagoma v teku časa, t. j. da spremenimo svoje zapuščene gorice zopet v bogate, plodnosne vinograde. Čeprav nam zlagane veselje od tega dela dostikrat slabo vreme in trsni sovražniki, smo si vendar tekom časa pridobili, nastopati zlasti proti zadnjim z uspehom. Poleg tega se taki vplivi vremena in trsni sovražnikov ne povnavljajo vsako leto, tako da ne smemo izgubiti poguma za nadaljnjo delo! Drugače stoji stvar glede pridobivanja vina in ravnanja z vinom. Tu se napravi še veliko napak, ki pokvarijo kar smo si na drugi strani z strokovnjaskim delom pridobili. Ako hočemo tedaj zaslužene plače za naše skrbi in težave polno vžiti, potem je treba, da se oziramo i na to vprašanje bolj kot doslej. Učiti se moramo, da si zagotovimo plodove našega truda, učiti kako izdelati te plodove in kako ravnati s produktom, da postane to kar zahtevamo od vina: Pijača, ki se da vzdrževati in je primerna za stare in mlade vino, ki osveži srce in pusti pozabiti vse skrbi. Z ozirom na vse to se uredi na dež. sadj. in vinorej. šoli v Mariboru sporazumno visokega dež. odbora poleg že obstoječih periodičnih tečajev še poseben tečaj o ravnanju z vinom, ki se vrši februarja meseca. V tem tečaju, ki je določen za 1 teden, se bode podučevalo o vseh tozadevnih vprašanjih. Učni predmet se razdeluje tako-le: 1. Položaj in ravnanje z žetimi grozdji. Določitev trgatve in izvršitev iste. Red trgatve, prešanje itd. Tozadevno orodje in ravnanje z njim. 2. Ravnanje z mostom od prvega vrenja (Vorgährung). Napolnjenje sodov. Razpošiljanje mošta. Vrenje (Gährung). Čiste droge (Reinhefte) Pripravljenje rudečih vinov, silherja, belih vinov iz plavega grozja. Prvo napolnjenje mladega vina. Zmesanje drozjev. 3. Ravnanje z vinom. Filtriranje, napolnjenje (Abzeihen itd), rezanje (Verschnitt), razpošiljanje, točenje, orodje,

mašine in potreščine. 4. Najvažnejše o vinu v steklenicah. Pomen tega vina in ravnanje z njim v sodu kakor v steklenici, napolnjenje, skladišče, razpošiljanje, orodje in mašine. 5. Kleti in sodci. Ureditve, ravnanje v kleti z novimi in starimi sodci. Velikost sodov in njih vpliv na razvoj vina. Ravnanje z bolnimi sodci. Cementni sodci. — Snovi mošta in vina, preiskava mošta na sladkor s tehtnico (Mostwage) in na kisek. Vrenje, drugi organizmi v mostu, čisti drozi in njih pomen, zboljšanje mošta; preiskava vina na alkohol, kisek, ekstrakt, pepel, glicerini, izlužljivi kisek (flüchtige Säure). Bolezni in napake vina (Essigsäure, Schleimwerden etc). Razjasnitev zakonitih določ, ki se tičejo prometa z vinom. Poleg tega je nameravan obisk večje trgovske kleti. Upamo, da porabijo vinogradniki to lepo priložnost in posetijo mnogoštevilno ta tečaj. Vse drugo je razvidno iz inzerata. Fr. Zweifler, ravnatelj.

Za dom in družino.

Proti rji (Rost) na malih železnih predmetih, ki se dajo lahko razgreti, pomaga to-le sredstvo: namaži dotični (segreti) predmet z voskom. Potem vzemi čunjo, pomoči jo v zdrobljeno sol in očisti zopet železni predmet.

Zajčjo juho pripraviti takole: Vzemi več čebule in nekaj pridelkov (Gewürze) ter speči to v 140 gramov putra. Potem vzemi male dele zajca in skuhaj jih v 1 l. juhe ali vode na mehko; dodaj še nageljnovih žbic in 1 žlico zrethane moke. To juho precedi potem in jo zakuhaš z knedelji iz žemelj.

Gladež (Bügeleisen) očistiš od rje, ako ga namažeš z belim voskom ali stearinom in ga obriješ dobro z volneno čunjo.

Petrolejske posode očistiš, ako jih napolniš do polovice z žaganjem, naliješ na to vode in pretreseš vse dobro. Ako storiš to parkrat, je posoda čista.

Proti izpadanju las pomaga umivanje z žajfatnim spiritom in toplo vodo (2—3 krat na teden) in z ¼ l vode, v katero dodaš žlico boraksa (vse druge dni na teden).

Loterijske številke.

Trst, dne 5. januarja: 63 85 2 70 53.
Gradec, dne 12. januarja: 10 48, 86 44. 59

Listnica uredništva in upravnistva.

Naznanila o veselicah ne moremo objavljati stonj, temveč le kot inzerate; izjemo napravimo le priredbah, katerih čisti dobiček ima dobrodelni namen. — Raznim dopisnikom: Prihodnji! — Prebold: kot inzerat! — Velenje: Ob priliki!

Pipe (fajfe) iz bruyere-lesa.

Prima fabrika iz plavega bruyere-lesa, ki se ne pokvari gladka glava z daleč pripogumnim bruyere-odlivom (abguss) visnevo roro (Weichselrohr) konce iz roga in cev iz žide, 21 cm dolga.

H 150 Ista pipa, ali z okroglo rezano glavico iz bruyere-lesa K 150. Največja izbira v kadilnih predmetih dobiče v mojem ceniku, ki se razpoložila zastoj in poštne prosto.

Hanns Konrad veletrgovina v Mostu (Brux) št. 878 (Češko) zahtevajte v vašem interesu moj cenik s čez 3000 podobami gratis in franko. 546

Malá hiša pri Mariboru posebno primerna za penzionista ali rokodelca, 20 minut od glavnega trga, z lepim vrtom za zelenjavo, nekaj njive, studen č pri hiši, kuhinja za pranje, svinjski hlev — se prodaja poceni zaradi posestnikove smrti. Pojasnila daje gosp. R. Fantinelli, Novave pri Mariboru. 20

Dva učenca

iz dobre hiše, zmnožna ščine in slovensčine, se sprejmeta v trgovini z nim blagom Adolf E. ch v Silivnici pri Sv. Jurju južni železnici.

Ženitna ponudba

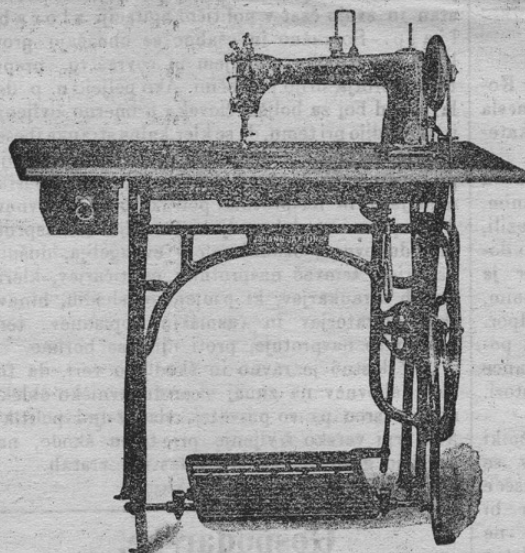
Želi se priženiti rokodelca mojster za fina dela iz kjer bi imela izvoljenka z ženljivecem, trgovino ali stilao ter bi imela veselje takrga rokodelca. Vztudi vdovo z 1 otrokom čez 30 let ne sme imeti nudbe, če mogoče s fotofijo do konca januarja upravištvu „Stajerca“ imenom „Rokodelca“.

Z destilacijo žgan

in pripravljanjem brezalkoholnih osvežujočih pijač se kaj vredno peče. Jamčda vam oblast dovolit vas strokovnjak v vsem trebnem za to podučit. Jtje brez konkurence in misleče osebe naj pišejo grabe 2500“ Annoncedition Eduard Braun, 1, Rotenturmstrasse.

Poročni prstani

močni, srbni puncirani imeni, kakr tudi prstanikelnja se dobé najepri izdelovaltu samemu Gaspari, zlatar in srebrar Ptaju.

Novost
na polju industrije za šivalne stroje!

JAX-ovi
šivalni stroji
z okroglim čolničkom
(Rundschiffchenmaschine)
št. 12 D.

Pri umetni konstrukciji kolesja tega novega šivalnega stroja z uporabo prijemalca zručen okroglim čolničkom se pojavlja najmanjša drgnenja vs h gibajočih se delov in se stroj najmanjšeg obrebi radi zelo natančne montaže in v uporabi najboljšega materiala. Radi tega ima ta stroj največjo trpežnost, obenem pa dela brez vsakega suma in vedno enakomeren, izredno lep vzoren šiv. Speciealno za ta stroj z zamašnjakom z veliko izmenjavo hitrosti prirejeno železno stojalo je primerna za najhitrejšo šivanje; velika cevka slovito-znanega Zentralbobbin-šivalnega stroja je še širša in kakor pri prvem, vsa zobčasta kolesa ki bi se drgnila, nadomeščena z vrtečimi valčki in ročicami. — Posebno pripraven je —

JAX-ov šivalni stroj z okroglim čolničkom št. 12 D

za krojače, jermenarje, čevljarje, izdelovanje golenic. — Kdor si hoče nabaviti najnovejšo, izrabiti svojo obrt in delavno delo na najracionalnejši način, naj si naroči ta stroj v naši trgovini brezplačno na poizkušnjo, ne da bi s tem prisiljen za nakup.

Ivan Jax & sin, Ljubljana, Dunajska c. 17.

Tovarna v Lincu, ustanovljena 1867. Šivalni stroji enostavne in luxur opreme za vse panogo šivanja Kolesa, pisalni stroji. Zahtevajte cenik zastoj in franko.

Gg. I. Jax in sin v Ljubljani. Vam lahko naznanim, da sem izkusil Vaš Jax-ov „Rundschiff“ No. 12 D dalje časi in sem prišel do prepričanja, da je to najpopolnejši šivalni stroj za obrtne namene. Vič se ne more zahtevati glede hitrosti in izvršnega dela in rabi se jako lahko. Udani P. Lukas v Ljubljani.

pr
javljati
mo le
jmo nam
ebold:

Svarilo.
Doktorja pl. Trn-
kóczyja, sveto-
vno znano, re-
dino varstveno
sredstvo, ki je
bilo na razstavih
odlikovano s naj-
boljšimi pohvala-
mi, dobi se pri-
stno pod marko
Mastin
pri vsakem tr-
govcu. Po pošti
se razpošilja naj-
manj 5 zavrtkov
za K 2.70. Le-
karna Trnkóczy v
Ljubljani. Ponare-
jalci se sodnijsko
kaznujejo.

nu
okod-lec
dela iz
ljenska
vino ali
veselja
Vzam
strokom,
imeti.
s foto
anuarja
jerca
odelec."

žgan
brezalko
jač se la
Jamci
voli in
vsem
oduči. Re-
noe! Re-
išejo, 6
ponene
sun, W
rase 9

stani,
ncirani,
prstan
najce
memu
srebrnat

lne

o poštnem povzetju Erzgebirgische Musikwaren-Versandhaus
Hanns Konrad
v Mostu (Brüx) št. 876 na Češkem.
Velik ilustrirani cenik z nad 3000 slikami se dopošlje vsakomur
na zahtevanje brezplačno in poštino prosto. 589

Jajca
kupuje po prav dobri ceni And. Suppanz, naku-
povalec jajc v Ptuj (Rossmannova hiša blizu po-
sajilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

Komi
zkušen trgovec z železnino, nemškega in slo-
venskega jezika zmožen, se sprejme s t. marca
v trgovini z železnino Johann Slawitsch v sv.
Lenartu pri Mariboru. 24

Singer Co. delniška družba za
šivalne stroje
Ptuj, Minoritski trg št. 6.

Po takem
livesku se
poznajo
akladišča,

v katerih
se prodajajo
Singerjevi šivalni
stroji.

0000000000
Kje se kupi
specerijsko blago v Mariboru
najceneje? Kje se dobi dobra
suha moka št. 0 kg. po 14
kr. kje dobra, sladka, krušna
moka po 8 kr. Kje sladkor
na klobuk (stok) najbolj po
ceni? — Samo pri L. Širku
na glavnem trgu v rožnem
posloju. 620

Pozor!
Kdor ima prodati izvrstno vino
iz pridelka l. 1905 in l. 1906,
naj se oglasi! Kupim 6 do 10
polovnjakov. Oglasi se pri
upravnstvu "Slajca". 22

Zahtevajte brezplačno
in franko moj veliki ilustrirani cenik s čez
3000 slikami o niklastih, srebrnih in zlatih
urah, kakor o vsakovrstnih srebrnatih in
zlatinah, godbenih instrumentih, posebej iz jekla
in usnja po prvotno-tovarnih cenah.
Niklasta remonter-ura K 3.—
Sistem Roskopf patent 4.—
Svetska originalna sistem Roskopf
patent-ura 5.—
Registrirana „Adler-Roskopf“ niklasta
anker-remont-ura 7.—
Srebrna rem-ura „Gloria“ deli 2.50
Srebrna rem-ura z dvomatno pokrivalom 11.50
Ura kukavica K 8.50, budilnica 2.90, kuhinjska ura K 3.—
„Schwarzwalder“-ura K 2.80.
Za vsako uro 3 letno pisarno jamstvo. Nobene rizike! Za-
menjava dovoljena ali pa se denar vrne.
Prva tovarna za ure Hanns Konrad
v Mostu (Brüx) št. 876 (Česko). 518

Nagrobne vence
(Grabkränze) jako fino izde-
lane po 6, 8 ali 10 kron,
kakor tudi venčne trakove
(Kranzschleifen) z napisom
ali brez napisu imata v obil-
nej zalogi 476
Brata Slawitsch v Ptuj.

Columbija-kitara citre
prinese brez vsakega uka veselje in
radost v vsako družino. Columbija-
kitara citre so 49x35 cm velike, imajo
41 strun, 6 akordov in se na njih s
pomočjo podložnih not lahko takoj igra.
Rabi se jih še nad 100.000 komadov.
Dobivajo se le naravnost pri moji
trdki. Cene: kompletne s šolo in z
vsemi potrebnimi K 11.—. Seki-
rice (note) komad po 20 h. Akord-citre
v vsaki kakovosti komad po 3.50, 4.—,
5.—, 6.—, 7.—, 8.— in dalje. Noben
riziko, ker se blago lahko zamenja za
drugo ali pa se denar vrne. Razpošilja
o poštnem povzetju Erzgebirgische Musikwaren-Versandhaus
Hanns Konrad
v Mostu (Brüx) št. 876 na Češkem.
Velik ilustrirani cenik z nad 3000 slikami se dopošlje vsakomur
na zahtevanje brezplačno in poštino prosto. 589

= 30 dni na ogled =

posljem svoje harmonike št.
6634/4 vsakomur po povzetju
(Nachnahme), da se prepriča
o njih skrajni solidnosti. Pe-
reseta te harmonike se ne stró
in niso samo pri tipkah, am-
pak tudi za baze. Instrument
ima 10 tipk, 2 registra, 48
glasov, 3 vrste trobent, vse je
polirano kot mahagonijev les,
obito z niklom, ima dvojen
meh in lep jermen. Velikot
31x15 velja K 7.40 — Šola,
po kateri se lahko uči igrati,
zastonj. Manjše in ceneje har-
monike, posebno za otroke po
K 2.50, 3.20, 3.80, 5.20, 5.80
Boljše harmonike po K 8.60, 9.50, 10.40, 11.40, 13.50, 14.20;

**Cenik z 3000 slikami pošljem
zastonj.**
Hanns Konrad in Brüx
Nr. 876.
536

Meščanska parna žaga.
Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.
Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtni in
spahati i. t. d. 58

Novo!
Mal orkester za v žep.
Nekoliko oseb more tvoriti krasen
zbor!
= Harmonike z bobniči. =
Medene plošče (Messingplatten) 10 luknje,
20 glasil z bobničem iz kože. Se lahko
takoj igra. Komad z elegantnim kar-
tonom K 2.50.
Ploča z 16 luknjami, 32 glasil, z gla-
šena na „tremolo“, s koženim bobničem v elegantnem kartonu
K 3.—. Denar se pošlje naprej, ali pa blago na povzetje (nach-
ahme). Ilustrirani katalogi z več kot 3.000 slikami dobi, če
zahteva, vsakdo zastonj.
Hanns Konrad in Brüx (Böhmen) št. 876.

Posebno ugodno!
Najtopleje priporočam slavnemu občinstvu
svojo veliko zalogo vedno svežega špecerijskega
blaga, posode iz železa in sploh železnino itd.
Prodajam vsled dobrega nakupa vse **posebno po**
ceni. Zlasti opozarjam na svojo veliko zalogo
blaga, katerega prodam vsled izprodaje po iz-
redno nizki ceni.
Priporočam se za najštevilnejši obisk.
Janez Toplak
trgovec pod bregom pri Sv. Lovrencu
v Slov. Gor. 678

Prilična prodaja!
Novo zidane stanovalne hiše (Zinshäuser) med
80.000 in 100.000 K vrednosti se prodajo za-
radi udeležbe pri industrijskem podjetju. Vpraša
se pri upravi tega lista. 18

Večje posestvo
v Poličanah
se prodaja iz rodbinskih vzrokov prostovoljno.
Več se izve pri Hans Wouk v Peklju, pošta
Poličane. 17

Dr. med.
Franz Breschnik
ordinarij poljed. hiralnice (landw. Sichenhaus)
in občinski zdravnik v Vojniku. Ordinira vsak
dan v Tomaschevi hiši v Vojniku. 6

20.000
hmeljnih drogov,
6 do 9 metrov dolgih, prodam prav vredno
Jožef Jarmer,
posestnik parne žage v Celju 649

Ura-kukavica K 8.50
lepo rezana, pitji nastavok, številko in ka-
zalca iz kosti kliče vsake pol ure in vsako
uro, 88 cm visaka, kompletno z dvema
zlati broneiranimi „gvihtovima“ natanko
rekulirana, l. a šotsko kolesje samo 8.50
K samo okrogla ura s 30 urnim kolesjem
(Federzugwerke) 16 cm. debeline, 3 K, ista
8. daj doba, 30 cm. debeline 5.60 K
za vako nro 3 leta pisemnega jamstva!
Vsako leto razpošiljem čez 50.000 ur v
zadovoljstvo mojih p. n. kupeev. Ta v Av-
striji edina številna dokazuje najboljše so-
lidnosti moje hiše. Vsako, tudi najmanjše
naročilo, se izvrši skrbno. Razpošilja po
povzetju
Hanns Konrad Prva tovarna za ure v Mostu (Brüx)
št. 876 (Česko). — Bogato ilustro-
vani ceniki z nad 3.000 podobami pošljem po zahtevi zastonj
in franko. 534

Ponatis in ponaredba kaznivo.
Edino pravi je Thierry-balsam
edino z zeleno nunsko marko. **Postavno varstvo.**
Staroznano izvrstno domačo zdravilo.
Ceno: 12 malih ali 6 večjih steklenic ali 1 veliko
posebno steklenico s patent-zamaškom K 5.— f. anko.
Proti vsaki se tako stari rani, vnetju, poskodbi,
Cena: 2 posodi K 3.60 franko; le po povzetju
ali prejšnjem plačilu.
Ap. A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu Slatini.
Brošure s tisočimi zahvalnimi pismi zastojni in franko.

Pozor!
Če želite trgovino, obrt ali realijo kakor
hótel, vilo, gostilno, graščino, opekarno, zdra-
višče prodati, ali ako iščete na posodo ali so-
delovanja pri kakem podjetju, se obrnite za-
upno do veleznane firme „Intern. Geschäfta-
courier“, Centrale Graz, Elisabethstr. 6. Podjetje
je prvo v tej stroki. Glavni zastopnik pride
te dni sem. Če se hočete z njim brezplačno
posvetovati, prosimo da nas takoj obvestite. 31

Oznaniilo.
V deželni sadjarski in vinogradniški šoli v
Mariboru se obdrži med 4. in 9. svečanom tečaj
o pripravljenju in ravnanju z
vinom (Weinbereitung und Weinbehandlung),
ki je namenjen v prvi vrsti posestnikom vino-
gradov in v katerem se bode podučevalo v vseh
tozadevnih vprašanjih teoretično in praktično v
nemškem jeziku. Število udeležencev se je dolo-
čilo doslej z 20. Naznanila za udeležbo se imajo
poslati do 2. svečana in ima plačati vsak ude-
ležnik 10 K za troške v blagajno zavoda.
Ravnateljstvo deželne sadjar-
ske in vinorejske šole v Mariboru.

*Naj toče majhen sem močic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil,
ker sem Kathreinerjevo kavo pil.*

Pristna
samo v izvirnih
zavojih z imenom
Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil
močno razburjajoče
znate kave nemešane!
Kathreinerjeva
Knelppova
sladna kava
sama se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speši zdravje.
Otroke
bi bilo samo
še navajati
Kathreinerjeve
kave.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavih od
8-12 ura.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Novost! Odrašenim koristno, otrokom veselje! **Novost!**
Brez stroškov! Brez rizike!

Da bi povzdignila zmisel štedenja, upeljala je

mestna hranilnica (šparkasa) v Ptuj.

nove uredbo, ki se je v drugih krajih že obnesla in je jako premerna potrebi ljudstvo. To so t. zv.

domače hranilne kase.
(Sparbüchsen.)

Kdor hoče, dobi lepo izdelano blagajnico domu. To blagajnica ne stane ničesar: le kot varščine si zasiguri hranilnica prvih shranjenih 4 K. Ali kadar odstopiš od članstva, dobiš teh 4 K nazaj. To domačo hranilno kaso dobiš tedaj čisto zastonj. Blagajnični ključek ostane v hranilnici; kadar imaš že neko svoto nabrano, prineseš blagajnico, katero se odpre pred tvojimi očmi in se ti vpiše v hranilno knjižico dotično svoto. Tako nabiraš lahko najmanjše svote. Krajcar za krajcarjom, — tako navadiš lahko svojo deco na štedenje in ji napraviš veliko veselje, — in vse brez da bi žrtvoval vinar!

Prepričani smo, da bode vsakdo uvidel nujno potrebo teh domačih kas!

Torej pristopajte mnogoštevilno!

Mestna hranilnica ptajska.

Rjavi premog (Braunkohle)

najboljši in najbolj po ceni na cele vagone pošilja šaleška premo-
gova družba (Schallthaler Kohlen-
bergbau) v Velenju na Štajerskem.

Triletno
plemeno
jamstvo.

5 kron!

V tej kakovosti
nima
konkurence.

Pravaš. oka Roskopf patent-anker-
remontor ura z maslinim solidnim,
antimagnetičnim anker-strojem, s
pristno emailirano cifernico (to ni
papir!), z varstveno ploμβe, v pra-
vem niklastem okrovu, nad stro-
jem je šaržirano pokrivalo, gre 36
ur (torej nikakor ne samo 12 ur),
z okrasnimi pozlačenimi kazalci,
natanko regulirana, s triletnim pis-
menim jamstvom, komad K 5, tri
komadi K 14, s kazalcem sekund
K 6, tri komadi K 17, v pristnem
srebrnem okrovu brez kazala sek-
und K 10, tri komadi K 28, s
kazalcem sekund komad K 12-50,
tri komadi K 35. — Ura se lahko
zamenja za drugo ali se ves denar
vrne.

Razpošilja po poštnem povzetju

prva tovarna na ure **Hanns Konrad** v Mostu (Brüx) št. 876 (Česko).
Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 slikami se vsakomur na za-
htevanje doposlje brezplačno in poštne prosto.

Najboljše

klajno apno

se dobi samo pri

Adolfu

Sellinschegg

Ptuj

nasproti

mestnega

gledališča

(teatra).

Razpošiljava solidnih čeških glasbil po zelo nizkih tovarniških cenah.
Pri tizira se kupi najcenejši Glasom mojih posiljavnih pogojev je
denar. Gole za solarje že po K 480, 550, 6
680, 760, 830, 960, 11—, 1250. — Koncertni
gospo po K 14—, 17—, 2050, 24—. Orkester
gospo z mečnim glasom po K 28—, 32—, 36—,
40—, Solo gospo po K 50—, 60—, 80—,
120—, 160—, — Lok za gospo po K —80, 1—,
140, 180, 2—, 240, 280 in dalje. — Pikole in
pištalko, lepo izdelane po K 1—, 160, 2—, 3—,
4— in dalje. — Klarineti, jako fino izdelani po
K 9—, 11—, 12—, 14— in dalje.
Po poštnem povzetju ali če se denar pošlje
naprej razpošilja Erzebirgisches Musikwaren-
Versandhaus

Hanns Konrad

v Mostu (Brüx) št. 876 na Češkem.

Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 slikami se na zahtvo do-
poslje vsakomur brezplačno in poštne prosto.

Brata Slawits

v Ptuj

priporočata izvrstne šiva
stroje (Nähmaschinen) po
deči ceni:

Singer A . . . 70 K —
Singer Medium 90 . . . —
Singer Titania 120 . . . —

Ringschiffchen . . . 140 . . . —
Ringschiffchen za krojače . . . 180 . . . —
Minerva A . . . 100 . . . —
Minerva C za krojače in čevljarje 160 . . . —
Howe C za krojače in čevljarje . 90 . . . —
Cylinder Elastik za čevljarje . . 180 . . . —
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Naj-
cene so nižje kakor povsodi in se po pogov-
placuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik bu-
plačno.

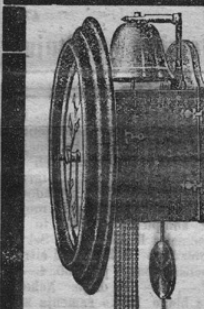
Naravnost iz tovarne K 2-90.
8 cifrenico. ' no noči sveti K 3-30

**Konkurenčni
budilnica**

po ameriskem sistemu, i
naj se položi kakor hoče,
nesljiva, dobre vrste; s tri-
nim pisanim jamstvom, do-
dobro in točno teka K 1
tri komadi K 8—, s ciferni-
ki po noči svetli, za ku-
K 3-30, tri komadi K 1
Noben riziko. Ura se lahko
menja za drugo ali se v
denar. Po poštnem povzetju
če se denar pošlje naprej
pošilja
prva tovarna za ure
Hanns Konrad
v Mostu (Brüx) št. 876
Česko.

Bogato ilustriran cenik, ki obsega nad 3000 slik različnih ur, in
in srebrne robe, se na zahtevanje vsakomur dopo-
brezplačno in poštne prosto.

**Budilnica z zvon-
cem kakor na
turnski uri,**

1. kakovosti, teče 30 ur, hije
vsako uro in vsake pol ure,
ki zvončkom jako glasno doni,
okvir je gladko poliran, 30 cm.
v premeru, cifernica je zastek-
ljena, s stremi bronasto-pozla-
čenimi uteži (gvihti) stane
kompletno
samo K 6-60 il. kva-
liteta K 5—

Triletna pismena garancija.
Noben riziko. Ura se lahko za-
menja za drugo, ali se denar
naprej razpošilja

Hanns Konrad Prva tovarna za ure v Mostu
(Brüx) št. 876 na Češkem
Bogato ilustriran cenik z nad 3000 slikami se vsa-
komur na zahtevanje doposlje brezplačno in poštne
prosto

**V ptujskem mestnem sopar-
nem kopališču**

se dobijo odmahal kopele s hlapihom po slede-
čih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan o-
1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak prazni-
ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 kraj-
carjev.)

**Vodstvo ptujkega mestnega kopališča (Pettauer
Badeanstalt).**

Nedoseženo! Svetovni čudež! Nedoseženo
600 komadov samo gold. 1.95

1 krasno pozl. prec. ank. ura z verigo, natančno idoča, 3 leta ga-
rancija, 1 moderna židana kravatna za gospode, 3 kom. fini robci
1 krasni prstan za gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitur
okrasov za dame, obstoječa iz 1 krasnim koljeom in 12 orient.
biserov mod. okrasek za da ne s pat. zaključkom, 2 eleg. zapel-
nici za dame, 1 par ošesnik s pat. kavlji, 1 krasno žepno toaletno
zrcalo, 1 usnjato denarnico, 1 par manjših gumb 3/4 Doubl.
zlato, patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši raz-
gledi sveta, 3 šaljivi premeti, velika veselost pri mladih in starih
1 praktičen navod za ljubavna pisma gospodov in dam, 20 ko-
resp. predmetov, in še 300 premetov, potrebnih v hiši. Vse sku-
pej z uro, ki je sama toliko vredna, samo gold. 1.95. Pošilja se
po povzetju ali ako se pošlje d-nar naprej po dunajski razpo-
šiljevalni trgovini P. Lust, Krakova 41. — NB. Denar nazaj za
stvari, ki ne dopadejo.

**Ura z verižico
samo 2 K.**

Šlezjska eksportna hiša je nakupila veliko ur in
jih razpošilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur
natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K,
obenem se pismono tri leta jamči. Po poštnem
povzetju razpošilja prusko-šlezjska eksportna hiša
F. Windisch, Krakov, Nr. UJ64.
Opomba: Za neugajajoče se denar vrne.